מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מדוע נדרשים כללים בחיים משותפים
- להבחין בין כלל הוגן ללא הוגן
- לתרגל תהליך של בניית כללים מוסכמים בקבוצה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה - בחירה מרובה

1. ב – נוצרים ויכוחים ובלגן
2. ב – כדי שכל אחד יוכל להתכונן ולדעת למה לצפות
3. ב – מתחילים מחדש

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – כללים עוזרים לשמור על סדר, הוגנות ובטיחות
2. נכון – כשאין כללים ברורים קשה לדעת מה מותר ומה אסור
3. נכון – זו הדרך המקובלת ליצור כללים שכולם מקבלים

חלק ג' – השלמת משפטים

1. לא הוגן
2. בלגן
3. הסכמה

חלק ד' – התאמה

- 1 – ב (הנחיה לגבי איך לנהוג)
- 2 – ג (שווה וצודק לכולם)
- 3 – ד (אוסף כללים שנכתב יחד)
- 4 – א (מצב שקשה להכריע בו)

חלק ה' – סדר נכון - בניית כללים לקבוצה

1. לשים לב למה שקורה כשאין כללים
2. לזהות בעיות או אי הוגנות שנוצרו
3. להציע הצעות לכללים אפשריים
4. לדון יחד ולבחור כללים בהסכמה

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. תלמידים יכתבו שלושה כללים הגיוניים (למשל חלוקת משאבים, בטיחות, כבוד הדדי) עם הסבר קצר לכל אחד

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה כמו: סדר, הוגנות, בטיחות
- דוגמה מתאימה המראה הבנה של הוגנות
- הצעה הגיונית עם נימוק קצר

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור במשחק קצר ללא חוקים כדי שהתלמידים יחוו בעצמם את הבלגן לפני המילוי
- מומלץ לקיים דיון קבוצתי קצר אחרי חלק ההתאמה והמיון כדי לחדד את ההבדל בין הוגן ללא הוגן
- ניתן לשלב את משימת הכתיבה הפתוחה כעבודה בזוגות לקראת כתיבת חוקה כיתתית אמיתית

דף תרגול: למה צריך כללים?

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל רעיונות שעלו במשחקים ובדיונים על כללים: מה קורה כשאין חוקים, איך בונים כללים הוגנים, ואיך מגיעים להסכמה בקבוצה.

בנק מילים: הסכמה | בלגן | לא הוגן

1 חלק א' – הבנה – בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה בדרך כלל במשחק בלי חוקים קבועים?

א) כולם נהנים יותר ב) נוצרים ויכוחים ובלגן ג) המשחק נגמר מהר יותר

2. למה חשוב שכלל יהיה ידוע מראש לכולם?

א) כדי שיהיה קל לשבור אותו ב) כדי שכל אחד יוכל להתכונן ולדעת למה לצפות

ג) כדי שרק חלק יידעו אותו

3. במשחק המעגל - מה קורה כששני קולות נשמעים יחד?

א) ממשיכים כרגיל ב) מתחילים מחדש ג) המשחק נגמר

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כללים נועדו רק כדי להגביל אנשים ולא עוזרים לאף אחד	☐	☐
2	משחק ללא חוקים קבועים עלול ליצור תחושת בלבול או עוול	☐	☐
3	אפשר לבנות כללים משותפים דרך דיון והסכמה קבוצתית	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. כלל שאינו חל על כולם באותו אופן נחשב ל _____

2. כשאין חוקים ברורים במשחק, לרוב נוצר _____

3. כדי שכלל יתקבל על כולם, צריך להגיע ל _____ בין חברי הקבוצה

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כלל	___	**א.** מצב שקשה להכריע בו
2. הוגן	___	**ב.** הנחיה לגבי איך לנהוג
3. חוקה	___	**ג.** שווה וצודק לכולם
4. דילמה	___	**ד.** אוסף כללים שנכתב יחד

5 חלק ה' – סדר נכון - בניית כללים לקבוצה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לזהות בעיות או אי הוגנות שנוצרו
☐	לשים לב למה שקורה כשאין כללים
☐	לדון יחד ולבחור כללים בהסכמה
☐	להציע הצעות לכללים אפשריים

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. דמיינו שאתם מגיעים לאי בודד עם קבוצה של אנשים זרים. כתבו שלושה כללים שהייתם מציעים לקבוצה, והסבירו למה כל כלל חשוב.

כרטיס יציאה

כתבו במילה אחת למה צריך כללים

תנו דוגמה לכלל הוגן ולכלל לא הוגן

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀